

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie

Technik weterynarii 324002

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Warszawa 2012

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie.

Materiały do informatora opracowano w ramach
Projektu VI *Modernizacja egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe*,
Działanie 3.2. *Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych*,
Priorytet III *Wysoka jakość systemu oświaty*,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

SPIS TREŚCI

MODUŁ 1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE ..... **Moduł 1**

1. Informacje ogólne o egzaminie zawodowym 1
2. Wymagania, które należy spełnić, aby przystąpić do egzaminu zawodowego 2
3. Struktura egzaminu zawodowego 5
  - 3.1. Część pisemna egzaminu 5
  - 3.2. Część praktyczna egzaminu 11
  - 3.3. Podstawa uznania egzaminu za zdany 11
4. Postępowanie po egzaminie 12

MODUŁ 2. INFORMACJE O ZAWODZIE ..... **Moduł 2**

1. Zadania zawodowe 1
2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie 1
3. Możliwości kształcenia w zawodzie 1

MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ ..... **Moduł 3**

Kwalifikacja K1. – R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt 1

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu 1
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu 5

Kwalifikacja K2. – R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych 18

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu 18
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu 22

Kwalifikacja K3. – R.11. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej 27

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu 27
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu 31

ZAŁĄCZNIKI ..... **Załączniki**

SŁOWNIK POJĘĆ ..... **Słownik**

MODUŁ 1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

1. Informacje ogólne o egzaminie zawodowym

Czym jest egzamin zawodowy?

Od 1 września 2012 r. weszły w życie przepisy wprowadzające zmiany w szkolnictwie zawodowym. W zawodach przedstawionych w nowej klasyfikacji wyodrębniono kwalifikacje. Przez kwalifikację w zawodzie należy rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, zwany również egzaminem zawodowym, jest formą oceny poziomu opanowania przez zdającego wiedzy i umiejętności z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Egzamin zawodowy jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku. Na terenie swojej działalności okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzamin zawodowy może być przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, w uzgodnieniu z dyrektorem Komisji Centralnej. Termin egzaminu zawodowego dyrektor komisji okręgowej ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu zawodowego.

Egzamin będzie obejmował zakresem tematycznym kwalifikację, czyli liczba egzaminów w danym zawodzie będzie zależna od liczby kwalifikacji wyodrębnionych w podstawie programowej kształcenia w zawodach. W praktyce będzie to jeden, dwa lub trzy egzaminy w danym zawodzie.

Dla kogo przeprowadzany jest egzamin zawodowy?

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany dla:

- uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników oraz uczniów (słuchaczy) szkół policealnych,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- osób spełniających warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych.

2. Wymagania, które należy spełnić, aby przystąpić do egzaminu zawodowego

Zmiany w formule egzaminu zawodowego i w sposobie jego przeprowadzania zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Jeśli jesteś **uczniem** lub **słuchaczem**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi szkoły**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego.

Jeśli jesteś **absolwentem**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć świadectwo ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie z wyodrębnioną kwalifikacją, z zakresu której zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego.

Jeśli uczęszczasz na **kwalifikacyjny kurs zawodowy**, którego termin zakończenia określono nie później niż na miesiąc przed ogłoszoną przez dyrektora OKE datą rozpoczęcia egzaminu zawodowego i zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);

- 2) złożyć wypełnioną deklarację do **komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć oryginał zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego do **komisji okręgowej** niezwłocznie po ukończeniu kursu.

Jeśli ukończyłeś **kwalifikacyjny kurs zawodowy** i zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację do **komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć oryginał zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Jeśli jesteś osobą, która zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego **w trybie eksternistycznym**, to powinieneś:

- 1) wypełnić wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełniony wniosek do dnia 31 stycznia – jeżeli zamierzasz przystąpić do egzaminu w tym samym roku, w którym składasz wniosek lub do dnia 30 września – jeżeli zamierzasz przystąpić do egzaminu w roku następnym;
- 3) dołączyć świadectwo ukończenia gimnazjum lub ośmioletniej szkoły podstawowej;
- 4) dołączyć dokumenty potwierdzające co najmniej dwa lata kształcenia lub pracy w zawodzie z wyodrębnioną kwalifikacją, z zakresu której zamierzasz przystąpić do egzaminu, na przykład: świadectwo szkolne, indeksy, świadectwa pracy, zaświadczenia dotyczące kształcenia się lub wykonywania pracy w danym zawodzie.

Jeśli jesteś **absolwentem posiadającym świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania**, a w przypadku osób posiadających miejsce zamieszkania za granicą – dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć zaświadczenie wydane na podstawie przepisów w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą;
- 4) dołączyć oryginał lub duplikat świadectwa uzyskanego za granicą.

Miejsce przystępowania do egzaminu

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać Zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

Dostosowanie egzaminu do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych

Informacja o szczegółach dotyczących dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego jest publikowana na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień w zakresie:

- powtórnego przystępowania do egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- udostępnienia informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dokumentów potwierdzających zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

3. Struktura egzaminu zawodowego

Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej.

3.1. Część pisemna egzaminu

Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego.

Część pisemna egzaminu zawodowego może być przeprowadzana:

- z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, po uzyskaniu upoważnienia przez placówkę przeprowadzającą egzamin lub
- z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi.

Część pisemna trwa **60 minut** i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z **40 zadań zamkniętych** zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

Organizacja i przebieg części pisemnej egzaminu zawodowego

W czasie trwania części pisemnej egzaminu zawodowego każdy Zdający pracuje przy:

- indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym wspomaganym elektronicznie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego,
- osobnym stoliku – w przypadku, gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi,

zwanych indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi. Odległość między indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi powinna zapewniać samodzielną pracę Zdających.

Przeprowadzanie części pisemnej egzaminu zawodowego z wykorzystaniem systemu elektronicznego

Przed rozpoczęciem egzaminu z wykorzystaniem systemu elektronicznego Zdający otrzymuje od przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego adres strony internetowej oraz dane do logowania: nazwę użytkownika oraz hasło dostępu do systemu (rysunek M1.1). Następnie po zalogowaniu Zdający zatwierdza wybór egzaminu (rysunki M1.2, M1.3 i M1.4). Po zatwierdzeniu przyciskiem „Potwierdź wybór egzaminu” (rysunek M1.4) rozpoczyna się egzamin.

Rysunek M1.1. Okno logowania do systemu egzaminacyjnego

Rysunek M1.2. Okno wyboru egzaminu

Rysunek M1.3. Informacja dotycząca potwierdzenia wyboru egzaminu

Zapoznaj się uważnie z poniższym zobowiązaniem.

Zobowiązanie

- Potwierdzam, że zapoznałem się wcześniej z instrukcją opisującą przebieg egzaminu pisemnego w wersji elektronicznej.
- Potwierdzam, że przystępuję do egzaminu pisemnego w wersji elektronicznej.

Przypominamy, że operacja losowania zadań i przygotowania egzaminu, może chwilę potrwać. Poczekaj cierpliwie na jej zakończenie. Czas zdawania egzaminu będzie liczony od momentu zakończenia przez system procedury jego przygotowania.

[Potwierdź wybór egzaminu](#) [Powrót do wyboru egzaminu](#)

Rysunek M1.4. Zatwierdzenie wyboru egzaminu

Na kolejnym rysunku przedstawiony jest czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu, liczba zadań, na jakie Zdający udzielił odpowiedzi, oraz pozostały czas do zakończenia egzaminu. Aby zapoznać się z zadaniem i udzielić na nie odpowiedzi, Zdający wybiera numer danego zadania (rysunek M1.5).

Instrukcja obsługi dla zdającego (plik pdf do pobrania)

[Zakończ egzamin](#) [Wyloguj z systemu egzaminacyjnego](#)

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Przygotowanie egzaminu zakończone powodzeniem. Możesz przystąpić do odpowiedzi na pytania

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **0** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 2](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 3](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 4](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 5](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 6](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

Pozostało
59 min. 53 sek.

Rysunek M1.5. Okno z uruchomionym egzaminem – rozpoczęcie egzaminu

Po wybraniu danego numeru zadania, w kolejnym oknie Zdający zaznacza jedną odpowiedź, a następnie zatwierdza wybór, klikając „Prześlij odpowiedź” (rysunek M1.6).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12: Zadanie 1

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Musy to desery

- A. otrzymywane z utartych żółek z cukrem i zmiksowanych owoców spulchnionych pianą z białek i utrwalonych żelatyną.
- B. otrzymywane z przetartych lub zmiksowanych owoców, spulchnionych pianą z białek i utrwalonych żelatyną.
- C. gotowane otrzymywane z soków lub wywarów owocowych, zagęszczonych zawiesina z maki ziemniaczanej.
- D. pieczone otrzymywane z przetartych owoców i utartych żółek oraz spulchnionych pianą z białek.

Wybierz poprawną odpowiedź:

A

B

C

D

[Prześlij odpowiedź](#)

Pozostało
57 min. 56 sek.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Rysunek M1.6. Okno z wybranym zadaniem

System odnotowuje, na które zadania Zdający udzielił odpowiedzi. Do każdego zadania można powrócić w dowolnym momencie i zmienić już udzieloną odpowiedź (rysunek M1.7).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zapisano odpowiedź na **Zadanie 1**

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **1** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 2](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 3](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 4](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 5](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 6](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 7](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 8](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

Pozostało
55 min. 55 sek.

Rysunek M1.7. Okno z uruchomionym egzaminem – rejestrowanie udzielonych odpowiedzi

Zdający może zakończyć egzamin w dowolnej chwili, klikając „Zakończ egzamin” i potwierdzając jego zakończenie w kolejnym oknie (rysunki M1.8, M1.9 i M1.10).

Uwaga! Zakończenie egzaminu jest czynnością nieodwołalną.

Egzamin zostanie również automatycznie zakończony po upływie czasu przeznaczony na jego zdawanie.

Instrukcja obsługi dla zdającego (plik pdf do pobrania)

Zakończ egzamin   Wyloguj z systemu egzaminacyjnego

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zapisano odpowiedź na **Zadanie 31**

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 2](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 3](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 4](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 5](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 6](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

Pozostało
46 min. 38 sek.

Rysunek M1.8. Okno z uruchomionym egzaminem – zakończenie egzaminu

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zakończenie egzaminu

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22 z 40** zadań egzaminacyjnych.

Zamierzasz zakończyć egzamin.

Zakończenie egzaminu jest równoznaczne z oddaniem Twojej pracy.

Czas przeznaczony na zdawanie twojego egzaminu jeszcze nie upłynął.

UWAGA!!! Zakończenie egzaminu jest operacją nieodwołalną, nie będziesz mógł już powrócić do jego zdawania.

Po potwierdzeniu zakończenia egzaminu. System przeliczy i wyświetli wyniki twojego egzaminu

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22 z 40** zadań egzaminacyjnych.

[Kliknij tutaj aby powrócić do zdawania egzaminu](#)

Rysunek M1.9. Potwierdzenie zakończenia egzaminu

Rysunek M1.10. Komunikat dotyczący potwierdzenia zakończenia egzaminu

Po zakończeniu egzaminu informacja dotycząca wyników zostanie wyświetlona po wybraniu opcji „Kliknij tutaj, aby wyświetlić przeliczone wyniki egzaminu” – liczba zadań, na które udzielono odpowiedzi oraz liczba poprawnych odpowiedzi (rysunki M1.11 i M1.12).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Procedura zakończenia egzaminu przebiegła pomyślnie.

Egzamin został zakończony

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Zakończyłeś egzamin, ale Twoje wyniki egzaminacyjne nie zostały jeszcze przeliczone przez osobę nadzorującą egzamin.

Po przeliczeniu wyników, egzaminu przez osobę nadzorującą egzamin, będziesz mógł je wyświetlić wybierając poniższy odnośnik.

[Kliknij tutaj aby wyświetlić przeliczone wyniki egzaminu](#)

Egzamin, do którego przystąpiłeś: **T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12**, został oznaczony przez Ciebie jako zakończony.

W związku z zakończeniem egzaminu nie możesz kontynuować jego zdawania.

W razie wątpliwości skonsultuj się z osobą nadzorującą egzamin.

Aby zakończyć pracę z systemem egzaminacyjnym wybierz odnośnik **Wyloguj z systemu egzaminacyjnego** umieszczony w prawym górnym rogu strony.

Rysunek M1.11. Informacja dotycząca zakończenia egzaminu

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Procedura zakończenia egzaminu przebiegła pomyślnie.

Egzamin został zakończony

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Twoje wyniki

Wszystkie poniższe wyniki wymagają jeszcze oficjalnego potwierdzenia przez Okręgową lub Centralną Komisję Egzaminacyjną

System zapisał Twoje odpowiedzi na: **22** z: **40** zadań egzaminacyjnych.
Liczba Twoich poprawnych odpowiedzi wynosi: **4**

Egzamin, do którego przystąpiłeś: **T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12**, został oznaczony przez Ciebie jako zakończony.
W związku z zakończeniem egzaminu nie możesz kontynuować jego zdawania.
W razie wątpliwości skonsultuj się z osobą nadzorującą egzamin.
Aby zakończyć pracę z systemem egzaminacyjnym wybierz odnośnik **Wyloguj z systemu egzaminacyjnego** umieszczony w prawym górnym rogu strony.

Rysunek M1.12. Informacja dotycząca wyników egzaminu

Po zakończonym egzaminie należy się wylogować z elektronicznego systemu zdawania egzaminów zawodowych.

Zwolnienie z części pisemnej egzaminu zawodowego

Laureaci i finaliści turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego są zwolnieni z części pisemnej egzaminu zawodowego na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego. Zwolnienie laureata lub finalisty turnieju lub olimpiady tematycznej z części pisemnej egzaminu zawodowego jest równoznaczne z uzyskaniem z części pisemnej egzaminu zawodowego najwyższego wyniku, czyli 100%.

Wykaz turniejów i olimpiad tematycznych do publicznej wiadomości podaje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3.2. Część praktyczna egzaminu

Część praktyczna jest przeprowadzana w formie testu praktycznego.

Część praktyczna egzaminu zawodowego polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Stanowisko powinno być przygotowane z uwzględnieniem warunków realizacji kształcenia w danym zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, w zakresie której odbywa się ten egzamin.

Na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego Zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Część praktyczna egzaminu zawodowego trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut. Czas trwania części praktycznej egzaminu zawodowego dla konkretnej kwalifikacji określony jest w module 3. informatora.

3.3. Podstawa uznania egzaminu za zdany

Zdający zdał egzamin zawodowy, jeżeli uzyskał:

- 1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (czyli Zdający rozwiązał poprawnie minimum 20 zadań testu pisemnego),

i

- 2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i ogłasza komisja okręgowa. Wynik ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny.

4. Postępowanie po egzaminie

Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu

Jeżeli Zdający uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania, może zgłosić pisemnie zastrzeżenie do dyrektora OKE w terminie 2 dni roboczych od daty egzaminu w części pisemnej lub praktycznej. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji będącej naruszeniem przepisów.

Dyrektor OKE rozpatruje zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów, dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej może unieważnić dany egzamin w stosunku do wszystkich Zdających albo Zdających w jednej szkole/placówce/ u pracodawcy lub w jednej sali, a także w stosunku do poszczególnych Zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie dyrektora OKE jest ostateczne. Nowy termin egzaminu ustala dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE.

Unieważnienie egzaminu

Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub zespołu nadzorującego część praktyczną egzaminu może unieważnić odpowiednią część egzaminu w przypadku:

- 1) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego,
- 2) wniesienia przez zdającego do sali egzaminacyjnej urządzenia telekomunikacyjnego lub materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w wykazie ogłoszonym przez dyrektora CKE albo korzystania przez zdającego podczas egzaminu z urządzenia telekomunikacyjnego lub niedopuszczonych do użytku materiałów i przyborów,
- 3) zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w sposób utrudniający pracę pozostałym Zdającym.

Dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE może unieważnić egzamin zdającego lub Zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie w przypadku:

- 1) niemożności ustalenia wyniku egzaminu na skutek zaginięcia lub zniszczenia kart oceny, kart odpowiedzi lub odpowiedzi Zdających zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu,
- 2) stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu.

Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu

W przypadku, gdy Zdający zdał egzamin zawodowy, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Osoba, która zdała egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Dyplom wydaje okręgowa komisja egzaminacyjna.

Ponowne przystąpienie do egzaminu

Osoby, które

- nie zdały jednej lub obu części egzaminu,
- nie przystąpiły do egzaminu w wyznaczonym terminie,
- przerwały egzamin

mogą ponownie przystąpić do egzaminu lub niezdanej części, z tym że:

- uczniowie (słuchacze) przystępują do egzaminu w kolejnych terminach w trakcie nauki oraz dwukrotnie po zakończeniu nauki na zasadach określonych dla absolwentów; przystąpienie po raz trzeci lub kolejny po zakończeniu nauki odbywa się na warunkach określonych dla egzaminu eksternistycznego,
- osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu zawodowego po zakończeniu nauki (absolwenci) lub po ukończeniu kursu kwalifikacyjnego oraz osoby, które przystąpiły do egzaminu na podstawie świadectw szkolnych uzyskanych za granicą, po dwukrotnym niezdaniu tego egzaminu lub jego części zdają egzamin zawodowy lub jego część na warunkach określonych dla egzaminu eksternistycznego.

Po upływie trzech lat od dnia, w którym Zdający przystąpił do części pisemnej egzaminu i nie zdał egzaminu lub mógł przystąpić po raz pierwszy do części pisemnej egzaminu, przystępuje do egzaminu w pełnym zakresie.

MODUŁ 2. INFORMACJE O ZAWODZIE

1. Zadania zawodowe

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **technik weterynarii** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących oraz wykonywania zabiegów inseminacji wybranych gatunków zwierząt;
- 2) wykonywania czynności pomocniczych dotyczących diagnozowania, profilaktyki i leczenia chorób zwierząt;
- 3) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt;
- 4) wykonywania czynności pomocniczych z zakresu zapewniania bezpieczeństwa żywnościowego oraz czynności pomocniczych w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 5) wykonywania czynności pomocniczych w trakcie prowadzenia badań przedubojowych zwierząt oraz w poubojowym badaniu mięsa;
- 6) prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami).

2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie

W zawodzie **technik weterynarii** wyodrębniono 3 kwalifikacje.

Numer kwalifikacji (kolejność) w zawodzie	Symbol kwalifikacji z podstawy programowej	Nazwa kwalifikacji
K1	R.9.	<i>Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt</i>
K2	R.10.	<i>Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych</i>
K3	R.11.	<i>Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej</i>

3. Możliwości kształcenia w zawodzie

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie **technik weterynarii** w 4 letnim technikum oraz 2-letniej szkole policealnej.

MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Kwalifikacja K1

R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt

1.1. Prowadzenie chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących

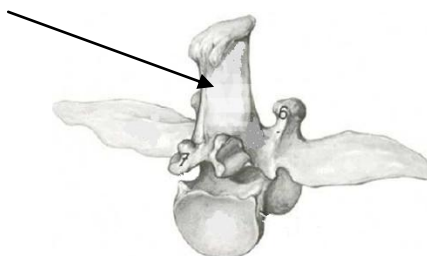
Umiejętność 2) rozpoznaje budowę układów w organizmach poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach narządy wchodzące w skład poszczególnych układów organizmów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach struktury anatomiczne narządów organizmów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach prawidłową budowę anatomiczną układów i narządów organizmów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Przykładowe zadanie 1.

Na rysunku przedstawiającym krąg strzałka wskazuje wyrostek

- A. żebrowy.
- B. kolczysty.
- C. poprzeczny.
- D. suteczkowaty.

Atlas anatomii topograficznej zwierząt domowych. Peter Popesko.

Odpowiedź prawidłowa: **B**.

Umiejętność 1) rozpoznaje gatunki, rasy i typy użytkowe zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; na przykład:

- rozpoznaje wymienione gatunki zwierząt (bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, indyki, kaczki, gęsi, króliki, norki, nutrie, szynszyle, lisy, pszczoły, psy, koty) z opisu, na rysunku lub na zdjęciu oraz zwierząt żywych;
- rozpoznaje rasy zwierząt występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych (bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, indyki, kaczki, gęsi, króliki, pszczoły, psy, koty) z opisu, na rysunku lub zdjęciu oraz żywych zwierząt;

- rozpoznaje wszystkie typy użytkowe wymienionych gatunków (bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, indyki, kaczki, gęsi, króliki) żywych zwierząt, z opisu, na rysunku lub na zdjęciu;
- rozpoznaje na rysunkach, sylwetki bydła i kur we wszystkich typach użytkowych;

Przykładowe zadanie 2.

Zwierzę przedstawione na zdjęciu to

- A. norka.
- B. fretka.
- C. nutria.
- D. szynszyla.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Umiejętność 7) rozpoznaje pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących i ocenia ich jakość, na przykład:

- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz z opisu pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz z opisu ziota, stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz z opisu rośliny szkodliwe i trujące dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz z opisu skład botaniczny zielonek, kiszzonek, sianokiszzonek i siana;
- określa kryteria oceny i ocenia na podstawie zdjęcia lub opisu jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Przykładowe zadanie 3.

Kiszzonka z kukurydzy, charakteryzująca się przyjemnym owocowym zapachem, lekko kwaśnym smakiem, barwą zbliżoną do zakiszanych roślin i bardzo dobrze zachowaną strukturą materiału wyjściowego, zostanie oceniona jako

- A. dobra.
- B. mierna.
- C. bardzo dobra.
- D. zadawalająca.

Odpowiedź prawidłowa: C.

1.2. Wykonywanie zabiegów inseminacji u zwierząt

Umiejętność 3) *dobiera zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań, na przykład:*

- dobiera zwierzęta do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny oraz założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;
- dobiera rasy mateczne i ojcowskie świń oraz bydła do krzyżowania towarowego i wypierającego;
- posługuje się katalogami buhajów i knurów oraz interpretuje wyniki oceny i indeksy selekcyjne buhajów;
- przedstawia schematy krzyżowań i kojarzeń zwierząt.

Przykładowe zadanie 4.

W krzyżowaniu towarowym bydła, w celu polepszenia mięsności w stadzie krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej, należy użyć nasienia buhajów rasy

- A. jersey.
- B. angler.
- C. ayrshire.
- D. limousine.

Odpowiedź prawidłowa: **D**.

Umiejętność 4) *przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:*

- przechowuje nasienie zwierząt zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- przeprowadza wywiad z posiadaczem samicy (krowy, lochy, klaczy, owcy, kozy) przed wykonaniem zabiegu sztucznego unasienniania;
- stosuje zasady postępowania przed i po zabiegu sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Przykładowe zadanie 5.

Słomki z nasieniem buhajów przechowywane są w temperaturze

- A. - 32°C
- B. - 96 °C
- C. - 132°C
- D. - 196 °C

Odpowiedź prawidłowa: **D**.

Umiejętność 9) *stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:*

- rozróżnia źródła przepisów prawa dotyczącego rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Przykładowe zadanie 6.

W Polsce zabiegi sztucznego unasienniania, w ramach usług, może wykonywać osoba, która:

- A. jest technikiem weterynarii i potrafi wykonać zabieg sztucznego unasienniania.
- B. uczestniczyła w szkoleniu z zakresu sztucznego unasienniania danego gatunku zwierząt w Polsce.
- C. ukończyła szkolenie z zakresu sztucznego unasienniania danego gatunku zwierząt na terytorium innych państw.
- D. złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kończący szkolenie z zakresu sztucznego unasienniania danego gatunku zwierząt.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.9. *Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt*

Gospodarstwo Tomasza Tomaszewskiego położone w miejscowości Tomaszanki zajmuje się chowem kóz. Właściciel zamierza poprawić mięsność kóz. Zapoznaj się z prezentacją multimedialną i wykonaj następujące polecenia.

- A. Dobierz odpowiednią rasę, która wpłynie na poprawę mięsności kóz.
- B. Z przedstawionego zestawu rozpoznaj sprzęt oraz materiały do wykonania sztucznego unasienniania. Dobierz sprzęt i materiały do sztucznego unasienniania kozy. Wyniki zanotuj w tabeli 1. Sprzęt i materiały do sztucznego unasienniania.
- C. Wypełnij druk zaświadczenia sztucznego unasienniania kozy będącej w rui.
- D. Rozpoznaj przedstawione próbki pasz i wybierz te, które zostaną wykorzystane w żywieniu kóz do ukończenia wieku trzech miesięcy, w okresie żywienia zimowego. Wyniki dobranych pasz zapisz w tabeli 2. Pasze w żywieniu kóz.

Zadanie wykonaj na przygotowanym stanowisku pracy wyposażonym w:

- komputer z zainstalowanym programem Power Point,
- prezentację multimedialną zawierającą informacje niezbędne do wykonania zadania,
- tabelę 1. Sprzęt i materiały do sztucznego unasienniania i tabelę 2. Pasze w żywieniu kóz
- druk zaświadczenia sztucznego unasienniania owcy/kozy
- próbki pasz,
- zestaw narzędzi i materiałów do inseminacji

Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy, bhp i p.poż. oraz ochrony środowiska.

Czas na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

WYDRUK Z PREZENTACJI

PREZENTACJA DO TESTU PRAKTYCZNEGO

Symbol/nazwa zawodu:

324002 TECHNIK WETERYNARII

Symbol/nazwa kwalifikacji:

**R.9. / Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji
zwierząt**

INFORMACJE UZYSKANE Z WYWIADU Z ROLNIKIEM

- Adres gospodarstwa: Tomaszanki 25,
00-111 Tamki.
- Numer siedziby stada – PL234432123013
- Stado podstawowe liczy 50 sztuk kóz, rasy
przedstawionej na zdjęciu w dalszej części
prezentacji.
- Kozy nie są wpisane do ksiąg
hodowlanych ani rejestrów.

INFORMACJE UZYSKANE Z WYWIADU Z ROLNIKIEM

- Produkcja prowadzona jest w cyklu otwartym.
- Zakup kóz hodowlanych następuje zgodnie z przyjętym wskaźnikiem remontu stada.
- W gospodarstwie utrzymuje się kozły.
- Kozy są kryte naturalnie lub sztucznie unasienniane nasieniem kozłów ras spełniających założenia podnoszenia wydajności mięsnej.

Stado podstawowe kóz

Rasa?

Opis rasy

- włosy krótkie
- małżowiny uszne są długie, szerokie i obwisłe, a nos jest wyrazisty – rzymski.
- większość osobników nie ma rogów, a rogi tych, które je mają "leżą" gładko, płasko nad głową.
- wydajność mleczna 1040 kg mleka o zawartości tłuszczu – 5,04%
- plenność jest wysoka – wysoki % cięż bliźniaczych, spotykane także czworaczki.

Wyniki obserwacji rui
w stadzie kóz
w dniu 15 września 2013 roku

Koza nr 1

- wykazuje niepokój,
- często pobekuje,
- merda ogonem,
- często oddaje mocz,
- oddaje mniej mleka,
- ma nastroszone włosy na grzbiecie.

Koza nr 2

- często pobekuje i merda ogonem,
- często oddaje mocz,
- ma nastroszone włosy na grzbiecie,
- obskakuje inne kozy i daje się obskakiwać,
- wargi sromowe są obrzmiałe,
- z pochwy wypływa śluz,
- pogładzona w okolicach lędźwi odwraca głowę i przykuca.

Koza nr 3

- wykazuje niepokój,
- często pobekuje,
- często oddaje mocz,
- oddaje mniej mleka,
- wargi sromowe są obrzmiałe,
- z pochwy wypływa śluz.

Kolczyk kozy nr 1

Kolczyk kozy nr 2

Kolczyk kozy nr 3

**INFORMACJE DO WYŁNIENIA DOKUMENTACJI
SZTUCZNEGO UNASIENNIA**

- kolejny numer zaświadczenia unasienniania - 100,
- numer kartoteki – 5,
- koza jest unasienniana po raz pierwszy

**DOSTĘPNE JEST NASIENIE
KOZŁÓW NASTĘPUJACYCH
RAS**

- BURSKA**
- SAANEŃSKA**
- FRANCUSKA ALPEJSKA**

KOZŁY SĄ ROGATE

**INFORMACJE DO WYŁNIENIA DOKUMENTACJI
SZTUCZNEGO UNASIENNIA**

- numer weterynaryjny producenta nasienia
- PL0520001
- numer nasienia -12-212
- numer identyfikacyjny kozła –
PL202233445011

Tabela 1. Sprzęt i materiały do sztucznego unasienniania

Narzędzia, sprzęt i materiały	
Nazwa sprzętu lub materiału do sztucznego unasienniania	Nazwa wybranego sprzętu lub materiału potrzebnego do sztucznego unasienniania kozy. (nazwę w tej kolumnie należy powtórzyć na wysokości nr z zestawu)
Nr 1.	
Nr 2.	
Nr 3.	
Nr 4.	
Nr 5.	
Nr 6.	
Nr 7.	
Nr 8.	
Nr 9.	
Nr 10.	

Tabela 2. Pasze w żywieniu kóz

Paszki w żywieniu kóz	
Nazwa rozpoznanej paszy	Nazwa paszy, którą stosuje się w zimowym żywieniu kóz do ukończenia 3 miesiąca życia (nazwę w tej kolumnie należy powtórzyć na wysokości nr z zestawu)
Nr 1.	
Nr 2.	
Nr 3.	
Nr 4.	
Nr 5.	

ZAŚWIADCZENIE SZTUCZNEGO UNASIENNIA OWCY ALBO KOZY Z OBJAŚNIENIAMI

ZAŚWIADCZENIE UNASIENNIA OWCY/KOZY*	
Data ..... Nr	
Nazwa podmiotu	Nazwa owcy/kozy* ..... rasa .....
	Koza różna/bezróżna* ..... Symbol księgi/rejestru** .....
numer identyfikacyjny	
Nr kartoteki ¹⁾ , 2), 3), 4)	
Posiadacz samicy ..... <small>(imię i nazwisko lub nazwa)</small>	
Adres ..... <small>numer siedziby stada⁵⁾</small>	
..... <small>numer stada pod oceną⁶⁾</small>	
Nr zabiegu	Tryk/koziol* ..... <small>nazwa – rasa</small>
Numer weterynaryjny producenta	
Data produkcji nasienia ⁷⁾	
Reinseminacja	Numer identyfikacyjny tryka/kozła* ..... koziol różny/bezróżny*
..... <small>(podpis posiadacza samicy)</small>	
* Niepotrzebne skreślić. ** Wpisuje się, gdy zwierzę wpisane jest do księgi hodowlanej albo rejestru.	
Pieczęć imienna i podpis osoby wykonującej zabieg unasienniania	

Objaśnienia do wypełniania zaświadczenia sztucznego unasienniania owcy albo kozy

- ¹⁾ Należy wpisać numer kolejnego zaświadczenia unasienniania wydawanego w danym roku przez dany punkt unasienniania zwierząt, który informuje o liczbie samic unasiennionych po raz pierwszy w danym roku.
- ²⁾ Należy wpisać numer kartoteki obowiązujący do czasu porodu lub poronienia rozpoczynającego laktację, w przypadku gdy zaświadczenie unasienniania wystawiane jest po raz pierwszy w danym roku.
- ³⁾ Należy wpisać w zaświadczeniu dotychczasowy numer kartoteki z dopisaną literą "a" w przypadku unasienniania samicy w okresie powyżej 60 dni od ostatniego nieskutecznego zabiegu, który nie zakończył się porodem lub poronieniem.

- ⁴⁾ Należy wpisać numer kartoteki poprzedniego zabiegu w wystawionym nowym zaświadczeniu unasienniania w przypadku powtórnego zabiegu oraz reinseminacji.
- ⁵⁾ Należy wpisać numer siedziby stada nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- ⁶⁾ Należy wpisać numer stada nadany przez podmiot prowadzący ocenę wartości użytkowej, w przypadku gdy zabieg unasienniania wykonywany jest w stadzie poddawanym ocenie wartości użytkowej.
- ⁷⁾ Należy wpisać znajdującą się na opakowaniu nasienia sześciocyfrową datę produkcji nasienia składającą się z dwóch cyfr oznaczających rok produkcji nasienia i po "myślniku" trzech cyfr oznaczających kolejny dzień roku kalendarzowego, w którym wyprodukowano wykorzystane do zabiegu nasienie.

Ocenie podlegać będzie:

- przebieg wykonania zadania – organizacja pracy i zachowanie zasad bhp i ochrony środowiska;
- Wypełniona Tabela 1. Sprzęt i materiały do sztucznego unasienniania – rezultat 1 ;
- Wypełniona Tabela 2. Pasze w żywieniu kóz – rezultat 2;
- Wypełnione zaświadczenie sztucznego unasienniania kozy – rezultat 3.

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- poprawność rozpoznania narzędzi, sprzętu i materiałów do inseminacji zwierząt;
- poprawność wyboru sprzętu i materiałów do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania u kozy;
- poprawność rozpoznania próbek pasz;
- wybór próbek pasz możliwych do zastosowania w żywieniu kóz;
- zgodność i poprawność zapisów zamieszczonych w wypełnionym zaświadczeniu sztucznego unasienniania kozy;
- przestrzeganie przepisów bhp, ppoż i ochrony środowiska.

Umiejętności sprawdzane testem praktycznym:

1. Prowadzenie chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących

1) rozpoznaje gatunki, rasy i typy użytkowe zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz żywych okazach gatunki zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz żywych okazach typy użytkowe zwierząt gospodarskich;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach oraz żywych okazach rasy występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych (bydło, owce, kozy, konie, świnie, kury, indyki, kaczki, gęsi, króliki, pszczoły, psy, koty).

7) rozpoznaje pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących i ocenia ich jakość, na przykład:

- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach, z opisu oraz próbki pasz stosowanych
- w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach, z opisu oraz świeże i suszone rośliny ziół stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach, z opisu oraz świeże i suszone rośliny szkodliwe i trujące dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;

- rozpoznaje na rysunkach, zdjęciach, z opisu oraz w próbkach skład botaniczny zielonek, kiszzonek, sianokiszzonek i siana;
- określa kryteria oceny i ocenia próbki oraz na podstawie zdjęcia lub opisu jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

10) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i zwierząt

towarzyszących, na przykład:

- stosuje zasady higieny żywienia zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- dobiera pasze do żywienia zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, dostępności pasz oraz rachunku ekonomicznego.

14) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami

Wzajemnej Zgodności, czyli

- prowadzi produkcję zwierzęcą według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie przechowywania pasz, stosowania i przechowywania nawozów naturalnych oraz lokalizacji budynków inwentarskich, ;
- prowadzi produkcję zwierzęcą według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie gospodarowania na użytkach zielonych;
- prowadzi produkcję zwierzęcą według Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, bezpieczeństwa żywności i pasz, regulacji dotyczących stosowania weterynaryjnych produktów leczniczych oraz zapobiegania chorobom zakaźnym zwierząt.

15) planuje i prowadzi rozród zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- przygotowuje zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do okresu rozrodczego (stanówki);
- rozpoznaje objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- wybiera termin optymalnego krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- rozpoznaje objawy ciąży oraz opiekuje się ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- zapewnia optymalne warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w okresie okołoporodowym;
- rozpoznaje objawy zbliżającego się porodu oraz zapewnia opiekę noworodkom i samicom zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w okresie okołoporodowym;
- dobiera i przygotowuje sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej;
- rozpoznaje prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- opracowuje plan pokryć, zasuszenia u bydła, porodów oraz odsadzeń osesków u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

2. Wykonywanie zabiegów inseminacji u zwierząt

2) prowadzi dokumentację hodowlaną i inseminacyjną zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- wpisuje i interpretuje dane dotyczące pochodzenia i wartości użytkowej zwierząt w księgach i rejestrach zwierząt gospodarskich;
- wypełnia i interpretuje druki zaświadczeń sztucznego unosienniania zwierząt gospodarskich.

3) dobiera zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań, na przykład:

- dobiera zwierzęta do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny oraz założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;
- dobiera rasy mateczne i ojcowskie świń oraz bydła do krzyżowania towarowego i wypierającego;
- posługuje się katalogami buhajów i knurów oraz interpretuje wyniki oceny i indeksy selekcyjne buhajów;
- przedstawia schematy krzyżowań i kojarzeń zwierząt.

6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi unosienniania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- rozpoznaje sprzęt i materiały do sztucznego unosienniania krowy, klaczy, owcy, kozy, lochy, również na rysunkach i zdjęciach;
- dobiera sprzęt i materiały do sztucznego unosienniania krowy, klaczy, owcy, kozy, lochy;
- przygotowuje i posługuje się sprzętem i materiałami do sztucznego unosienniania krowy, klaczy, owcy, kozy, lochy.
- postępuje ze sprzętem i materiałami użytymi do sztucznego unosienniania zgodnie z obowiązującymi procedurami.

9) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, na przykład:

- rozróżnia źródła i wyszukuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- stosuje przepisy prawa dotyczące hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt mogą dotyczyć:

- produkcji, konserwowania i przygotowania pasz dla zwierząt;
- wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- dobierania materiału hodowlanego i sprzętu do wykonania inseminacji różnych gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- przygotowania zwierząt gospodarskich i towarzyszących do sprzedaży lub wystawy.

Kwalifikacja K2

R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych

1. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt

Umiejętność 4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną, na przykład:

- rozpoznaje sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezimetr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;
- wyjaśnia zastosowanie sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: stetoskopu, młoteczka, plezimetru, termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;
- określa procedury mycia i dezynfekcji sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;
- rozpoznaje aparaty diagnostyczne: RTG, USG, EKG, TK, MR, endoskop.

Przykładowe zadanie 1.

Rysunek przedstawia

- A. plezimetr.
- B. klin szczękowy.
- C. tarnik do zębów.
- D. łyżeczkę Volkmana.

<http://sklep.sigmed.pl>

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt, na przykład:

- określa sposób przeprowadzenia obserwacji zwierzęcia w przebiegu badania fizykalnego;
- określa sposób oglądania ważnych klinicznie okolic ciała zwierzęcia;
- określa technikę badania palpacyjnego dostępnych do omacywania okolic ciała zwierzęcia;
- określa technikę osłuchiwania i opukiwania narządów klatki piersiowej i jamy brzusznej zwierząt.

Przykładowe zadanie 2.

Badaniem fizykalnym jest badanie

- A. CTO
- B. RTG
- C. USG
- D. EKG

Odpowiedź prawidłowa: **A .**

Umiejętność 11) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych, na przykład:

- rozróżnia kierunki badań laboratoryjnych: parazytologiczne, mykologiczne, bakteriologiczne, serologiczne, biochemiczne;
- określa procedury wykonania badań: krwi (morfologicznego, rozmazu, oznaczania OB oraz biochemicznego), ogólnego moczu, płynów z jam ciała, badania treści żwacza, badania na obecność pasożytów (we krwi, kale, zeszkobinie skórnej, wymazach, popłuczynach), badania mikrobiologicznego (w tym badania bakteriologicznego, mykologicznego oraz serologicznego krwi, moczu, mleka, wymazów);
- porównuje otrzymany wynik badania krwi oraz badania ogólnego moczu z wartościami referencyjnymi dla danego gatunku zwierząt.

Przykładowe zadanie 3.

W celu zdiagnozowania grzybicy skóry pobiera się materiał biologiczny w postaci zeszkobiny i wykonuje badanie

- A. bakteriologiczne.
- B. wirusologiczne.
- C. morfologiczne.
- D. mykologiczne.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

2. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt**Umiejętność 2) rozpoznaje czynniki wywołujące choroby u zwierząt, na przykład:**

- posługuje się pojęciami dotyczącymi czynników wywołujących choroby zwierząt;
- wymienia i grupuje czynniki chorobotwórcze;
- charakteryzuje czynniki chorobotwórcze.

Przykładowe zadanie 4.

Przyczynami chorób zajmuje się

- A. etologia.
- B. etiologia.
- C. patologia.
- D. patomorfologia.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 6) rozpoznaje objawy chorób zwierząt, na przykład:

- rozpoznaje objawy chorób (powłoki ciała zwierząt, układu oddechowego, układu krążenia i krwi, układu pokarmowego, układu moczowego, układu rozrodczego samców i samic, układu nerwowego zwierząt);
- rozpoznaje objawy zatruc najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;
- rozpoznaje objawy niedoborów najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt.

Przykładowe zadanie 5.

Zaburzenie przemian energetycznych u bydła prowadzące do nagromadzenia się ciał ketonowych we krwi, mleku, moczu oraz wydychanym powietrzu to

- A. acetonemia.
- B. hipercalcemia.
- C. kwasica żwacza.
- D. zasadowica żwacza.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 7) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami, na przykład:

- rozróżnia i grupuje postaci leków stosowane w profilaktyce oraz leczeniu chorób zwierząt;
- charakteryzuje leki przeciwbakteryjne, przeciwpasożytnicze, przeciwgrzybicze, przeciwzapalne, znieczulające, immunopreparaty, preparaty hormonalne stosowane do regulacji cyklu płciowego, płyny infuzyjne;
- określa sposób przechowywania leków zgodny ze wskazaniami producenta ;
- rozpoznaje środki stosowane do dezynfekcji oraz określa sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta.

Przykładowe zadanie 6.

Gotowe przeciwciężła zawiera

- A. surowica.
- B. probiotyk.
- C. antybiotyk.
- D. szczepionka.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt

Umiejętność 6) dobiera materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt, na przykład:

- rozróżnia materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;
- dobiera materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt.

Przykładowe zadanie 7.

Zgrzebło służy do

- A. czyszczenia skóry.
- B. czyszczenia szczotki.
- C. czyszczenia kopystki.
- D. czyszczenia racic.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 7) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt, na przykład:

- posługuje się terminologią dotyczącą zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych;
- rozróżnia zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne;
- określa przebieg wykonania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących (przycięcie pazurków, czyszczenie kopyt, czyszczenie sierści, mycie i inne);
- określa przebieg wykonania zabiegów zootechnicznych u zwierząt (kolczykowanie, przycinanie kielków, usuwanie zawiązków rogów i inne).

Przykładowe zadanie 8.

Zabieg polegający na usunięciu zawiązków rogów to

- A. korekcja.
- B. trzebienie.
- C. trymowanie.
- D. dekornizacja.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

Umiejętność 2) określa potrzebę wykonania zabiegów pielęgnacyjnych, na przykład:

- określa częstotliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych;
- na podstawie wyglądu zwierzęcia określa potrzebę wykonania zabiegów pielęgnacyjnych.

Przykładowe zadanie 9.

Korekcję racic u krów mlecznych należy wykonywać

- A. przynajmniej raz na 3 miesiące.
- B. przynajmniej raz na miesiąc.
- C. przed wyjściem na pastwisko i po zejściu z pastwiska.
- D. niezależnie od użytkowania pastwiskowego.

Odpowiedź prawidłowa: **C.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.10. *Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych*

Zbadaj obecny ogólny stan krowy oraz odnotuj wyniki tych badań w Karcie pacjenta. Dobierz materiały opatrunkowe i zademonstruj na krowie wykonanie opatrunku stabilizującego na złamaną kość przednią? tak, jakbyś miał do czynienia ze zdiagnozowanym złamaniem zamkniętym kości śródreżca. Odnotuj wykonane czynności w Karcie książki leczenia zwierząt gospodarskich.

Zadanie wykonaj na przygotowanym stanowisku pracy mając do dyspozycji krowę, materiały i narzędzia do wykonania badania oraz udzielenia pierwszej pomocy, Kartę pacjenta, Kartę z książki leczenia zwierząt.

Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy, bhp i p.poż. oraz ochrony środowiska.

Czas na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

KARTA PACJENTA

STAN OBECNY PACJENTA

.....
(gatunek, płeć, identyfikacja, oznakowanie, wiek, masa ciała)

BADANIE KLINICZNE OGÓLNE

Pozycja ciała .....

Błony śluzowe .....

Temperatura ciała .....

Liczba oddechów .....

Tętno .....

KARTA Z KSIĄŻKI LECZENIA ZWIERZĄT

KSIĄŻKA LECZENIA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH ORAZ ZWIERZĄT, Z KTÓRYCH POZYSKANE TKANKI LUB PRODUKTY SĄ PRZEZNACZONE DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI/EWIDENCJA LECZENIA ZWIERZĄT

.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(nazwa i adres zakładu leczniczego)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

.....

(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

I.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

.....

(nazwa i adres zakładu (imię, nazwisko i adres albo nazwa, zakładu leczniczego dla zwierząt) siedziba i adres posiadacza zwierzęcia)

zgłoszenie data ..... godz. .... Nr dokumentu xxxxxxxxxxxxxx

wykonanie czynności lekarsko-weterynaryjnych data ..... godz. ....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

...../...../..... (nr kolejnej strony/miesiąc/rok)

L.p.	Opis leczonych zwierząt (gatunek, płeć, identyfikacja, oznakowanie, wiek, masa ciała)	Liczba leczonych zwierząt	Rozpoznanie lub wstępne rozpoznanie	Zastosowane u poszczególnych zwierząt produkty lecznicze lub nabyte przez posiadacza zwierząt produkty lecznicze weterynaryjne				Zabiegi lecznicze lub profilaktyczne, zalecenia lekarskie oraz uwagi
				Nazwa produktu leczniczego	Nr serii	Ilość i dawkowanie zastosowanego produktu leczniczego lub nabytego przez posiadacza zwierzęcia	Okres karencji	

Ocenie podlegać będzie:

- Przebieg wykonania opatrunku stabilizującego - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Wyniki badania klinicznego zapisane w Karcie pacjenta – rezultat 1;
- Wykonany opatrunek stabilizujący – rezultat 2;
- Odnotowanie wykonanych czynności w Księżce leczenia zwierząt – rezultat 3.

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- poprawność zapisów w Karcie pacjenta;
- funkcjonalność wykonanego opatrunku stabilizującego;
- poprawność zapisów w Księżce leczenia zwierząt;
- skuteczność unieruchomienia krowy;
- zachowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Umiejętności sprawdzane testem praktycznym:**1. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt**

Umiejętność 1) dobiera narzędzia do poskramiania zwierząt, *na przykład*:

- rozróżnia narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących stosowane w celu ich zbadania;
- ocenia potrzebę zastosowania poskromienia u zwierzęcia w zależności od jego temperamentu oraz planowanego badania;
- dobiera narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- określa sposób użycia narzędzi do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- stosuje narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących zgodnie z ich przeznaczeniem i celowością ich użycia.

Umiejętność 2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych, *na przykład*:

- opisuje i identyfikuje zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące;
- przeprowadza wywiad z właścicielem zwierzęcia;
- przygotowuje zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do wykonania badania fizykalnego ogólnego i szczegółowego (układu oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego u samców i samic, powłokowego, nerwowego oraz układu ruchu);
- wyjaśnia posiadaczowi zasady przygotowania zwierzęcia gospodarskiego lub zwierzęcia towarzyszącego do wykonania planowanego badania RTG lub USG.

Umiejętność 3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt, *na przykład*:

- wskazuje miejsca dokonywania pomiarów CTO u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- wskazuje miejsca oceny dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- wskazuje miejsca oceny błon śluzowych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- wskazać miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego u samców i samic, powłokowego, nerwowego oraz układu ruchu.

Umiejętność 4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną, *na przykład*:

- rozpoznaje i dobiera do planowanego badania sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezimetr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;
- stosuje sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezimetr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;
- rozpoznaje aparaty diagnostyczne: RTG, USG, EKG, TK, MR, endoskop i inne.

Umiejętność 5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt, *na przykład*:

- dobiera metodę badania fizykalnego w zależności od objawów choroby opisanych przez właściciela zwierzęcia w trakcie przeprowadzonego wywiadu;
- dobiera metodę badania fizykalnego do gatunku zwierzęcia optymalizując możliwość wykrycia objawów ważnych diagnostycznie.

Umiejętność 6) wykonuje badania fizykalne zwierząt, *na przykład*:

- wykonuje obserwację stanu obecnego zwierzęcia w tym: zachowanie w momencie badania, pozycję i postawę ciała, temperament, przytomność i inne ważne klinicznie;
- ogląda wybrane okolice ciała zwierzęcia;
- wykonuje badanie palpacyjne wybranych okolic ciała zwierzęcia;
- osłuchuje i opukuje wybrane okolice ciała zwierzęcia.

Umiejętność 7) analizuje wyniki badań fizykalnych zwierząt, *na przykład*:

- ocenia stan ogólny zwierzęcia na podstawie przeprowadzonej obserwacji, pomiarów CTO, oględzin błon śluzowych oraz palpacji węzłów chłonnych;
- ocenia prawidłowość funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego, powłokowego, nerwowego oraz ruchu na podstawie wykonanego oglądania, omacywania, opukiwania i osłuchiwania.

Umiejętność 13) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt, *na przykład*:

- wpisuje wyniki wykonanego badania fizykalnego w prowadzonej przez zakład leczniczy dla zwierząt dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt;
- wypełnia dokumenty towarzyszące materiałowi przesyłanemu do laboratorium diagnostycznego w formie pisma przewodniego lub skierowania;
- dokonuje odnotowania faktu wykonania badania dodatkowego u zwierzęcia oraz archiwizacji wyniku tego badania w dokumentacji zakładu leczniczego w formie papierowej lub elektronicznej;
- dokonuje zapisu w protokole sekcji zwłok w trakcie przebiegu badania sekcyjnego.

2. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt

Umiejętność 5) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie dalszym powikłaniom, *na przykład*:

- wykonuje czynności ratujące życie w przypadku wystąpienia: niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym oraz zadławienia u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- wykonuje czynności ratującego życie w przypadku zranienia lub złamania u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- udziela bezkrwawej pomocy porodowej u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;

Umiejętność 12) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych, *na przykład*:

- rozpoznaje, dobiera i przygotowuje sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów chirurgicznych u różnych gatunków zwierząt;
- rozpoznaje, dobiera i przygotowuje sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zachowawczych zabiegów leczniczych u różnych gatunków zwierząt;
- rozpoznaje, dobiera i przygotowuje sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów profilaktycznych u różnych gatunków zwierząt;
- rozpoznaje, dobiera i przygotowuje sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów fizjoterapeutycznych u różnych gatunków zwierząt.

Umiejętność 13) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami, *na przykład*:

- myje, sterylizuje i konserwuje narzędzia i sprzęt weterynaryjny zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz instrukcjami;

Umiejętność 16) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt, *na przykład*:

- dobiera materiały opatrunkowe oraz wykonuje opatrunki ochronne i usztywniające różnych okolic ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- dobiera materiały oraz wykonuje okłady rozgrzewające i chłodzące na różne okolice ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych mogą dotyczyć

- Pobierania, zabezpieczania i utrwalania materiału do badań laboratoryjnych;
- Przygotowania zwierząt do badań klinicznych;
- Wykonywania czynności pomocniczych w diagnozowaniu różnych chorób zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- Rozróżniania leków i podawania ich zwierzętom zgodnie ze wskazaniem lekarza;
- Dobrania materiałów i wykonywania różnych opatrunków;
- Dobierania i wykonywania zabiegów rehabilitacyjnych;
- Dobierania materiałów i sprzętu oraz wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt.

MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Kwalifikacja K3

R.11. *Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej*

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.11. *Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej*

1.1. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Umiejętność 5) *wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt, na przykład:*

- określa cel kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczącego identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;
- określa sposoby identyfikacji oraz rejestracji zwierząt;
- charakteryzuje system identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- analizuje zapisy w rejestrze zwierząt gospodarskich;
- rozróżnia znaki identyfikacyjne i paszporty zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

Przykładowe zadanie 1.

Pies, z którym chcemy przemieszczać się po krajach Unii Europejskiej, musi posiadać

- A. tatuaż.
- B. kolczyk.
- C. opaskę.
- D. mikroczip.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

Umiejętność 6) *wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego, na przykład:*

- wyszukuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego w zakresie bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;
- określa wymagania w zakresie jakości zdrowotnej żywności i dozwolonych substancji dodatkowych;

- określa warunki produkcji i obrotu żywnością oraz wymagania dotyczące przestrzegania zasad higieny;
- określa zasady przeprowadzania urzędowej kontroli żywności przez Inspekcję Weterynaryjną;
- charakteryzuje wymogi weterynaryjne przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego.

Przykładowe zadanie 2.

O zamiarze uboju tucznika z przeznaczeniem wykorzystania mięsa na potrzeby własne Powiatowy Lekarz Weterynarii powinien być powiadomiony co najmniej

- A. 24 godziny wcześniej.
- B. 36 godzin wcześniej.
- C. 48 godzin wcześniej.
- D. 72 godziny wcześniej.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 8) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, na przykład:

- wyszukuje i analizuje przepisy prawa dotyczące monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- stosuje przepisy prawa dotyczące monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- rozróżnia jednostki chorobowe, dla których prowadzi się monitoring oraz podlegające zwalczaniu i obowiązkowi zgłaszania;
- charakteryzuje zasady badań kontrolnych prowadzonych u zwierząt.

Przykładowe zadanie 3.

Chorobą zakaźną, która **nie podlega** obowiązkowi zwalczania jest

- A. węglik.
- B. włośnica.
- C. pryszczycza.
- D. wścieklizna.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

2. Wykonywanie czynności pomocniczych podczas badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa

Umiejętność 1) stosuje przepisy prawa oraz instrukcje dotyczące wykonywania czynności podczas badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa, na przykład:

- wyszukuje i analizuje przepisy prawa dotyczące badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej;

- stosuje przepisy prawa oraz instrukcje dotyczące badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa oraz Inspekcji Weterynaryjnej;
- wyszukuje i analizuje przepisy prawa oraz instrukcje dotyczące ochrony zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt w kontekście badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa.

Przykładowe zadanie 4.

Obowiązkowi badania w kierunku włośni podlega mięso

- A. świń i nutrii.
- B. świń i drobiu.
- C. bydła i drobiu.
- D. dzików i bydła.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 2) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju, na przykład:

- charakteryzuje i kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju (przebieg załadunku, transportu, warunków pobytu w miejscu oczekiwania na ubój);
- określa cechy zwierzęcia zdrowego kierowanego do uboju w celu wyeliminowania zwierząt zmęczonych i chorych;
- określa zasady i sposoby identyfikacji zwierząt przed ubojem;
- określa zasady postępowania ze zwierzętami kierowanymi do uboju.

Przykładowe zadanie 5.

Nieprawidłowym postępowaniem ze zwierzętami niezdolnymi do chodzenia jest

- A. przeciąganie do miejsca uboju.
- B. uśmiercanie w miejscu leżenia.
- C. natychmiastowe poddanie ubojowi.
- D. przetransportowanie do miejsca uboju.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 4) wykonuje czynności pomocnicze dotyczące weterynaryjnego badania poubojowego mięsa, na przykład:

- określa znaczenie badania poubojowego zwierząt i wskazuje na związek badania poubojowego z badaniem przedubojowym;
- rozpoznaje na zdjęciach i rysunkach narzędzia do badania poubojowego oraz określa ich przeznaczenie;
- określa kolejność badania mięsa w badaniu rutynowym i szczegółowym u różnych gatunków zwierząt;

- rozróżnia zmiany anatomopatologiczne występujące w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu różnych jednostek chorobowych;
- określa miejsca pobierania próbek mięsa do badań w kierunku włośni od zwierząt u których występuje obowiązek badania;
- wykonuje badanie mięsa na włośnię metodą wytrawiania oraz określa sposób oceny i postępowania z mięsem zbadanym na włośnię metodą wytrawiania w zależności od wyniku badania;
- pobiera próbki mięsa do badań bakteriologicznych;
- określa sposoby oceny mięsa według kryteriów oraz warunki uznania mięsa za zdatne i niezdatne do spożycia przez ludzi;
- charakteryzuje sposoby znakowania mięsa wynikające z przepisów prawa;
- posługuje się dokumentacją badania poubojowego.

Przykładowe zadanie 6.

Mięso oznaczone skrótem PSE, to mięso

- A. o jasnej, bladej barwie, miękkie i wodniste.
- B. o ciemnej barwie, suchej i twardej konsystencji.
- C. o barwie czerwonej, miękkiej i wiotkiej konsystencji, wodniste.
- D. o jasnej, bladej barwie, mocnej i zwięzłej konsystencji, nie wodniste.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji R.11. *Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej*

Uczestniczysz w kontroli gospodarstwa rolnego zajmującego się chowem bydła mlecznego prowadzonej pierwszy raz przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. W ramach prac, przeprowadź kontrolę zwierząt w siedzibie stada oraz skontroluj spełnienie wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Uzupełnij druki **IRZ-1** oraz **IRZ-2**.

Na stanowisku masz przygotowane przepisy obowiązującego prawa dotyczące wymogów i kontroli spełnienia wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności z zakresu identyfikacji i rejestracji zwierząt, Instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii *GIWz.440-3-1/11 z dnia 27 czerwca 2011r. dla powiatowych lekarzy weterynarii w sprawie wypełniania raportu i protokołu z kontroli wymogów wzajemnej zgodności oraz z kontroli identyfikacji bydła oraz owiec i kóz zgodnie z rozporządzeniami Komisji (WE) 1082/2003 i 1505/2006 oraz dokumenty przedstawione do kontroli przez posiadacza zwierząt.*

Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy i bhp.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania 120 minut

IRZ-1 KONTROLA ZWIERZĄT W SIEDZIBIE STADA

IRZ-1

KONTROLA ZWIERZĄT W SIEDZIBIE STADA¹

	<p>XYZ</p> <p>.....</p> <p>Pieczęć Powiatowego Inspektoratu Weterynarii/ BP ARiMR</p>
I. NUMER IDENTYFIKACYJNY SIEDZIBY STADA	
06. Numer identyfikacyjny rolnika	07. Numer siedziby stada .....

II. DANE POSIADACZA ZWIERZĄT

III. DANE REPREZENTANTA/PEŁNOMOCNIKA POSIADACZA ZWIERZĄT

08. Nazwisko/pełna nazwa	09. Nazwisko
10. Pierwsze imię / Nazwa skrócona	11. Imię

¹ Zgodnie z Ustawą z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 roku Nr 170, poz. 1051 i Nr 214 z późn. zm.)
Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1505/2006 z dnia 11 października 2006 r. wdrażające rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 w zakresie minimalnego poziomu kontroli prowadzonych w związku z identyfikacją i rejestracją owiec i kóz (Dz. U. L 280 z 12.10.2006, str. 3-6, z późn. zm.). Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1082/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. ustanawiające szczegółowe zasady w celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie minimalnego poziomu kontroli przeprowadzanych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła (Dz. U. L 156 z 25.06.2003, str. 9-12, z późn. zm.)
Zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 roku, Nr 204, poz.1281 z późn. zm.)

12. PESEL / REGON	13. PESEL

IV. ADRES SIEDZIBY STADA

14. Województwo	15. Powiat	16. Gmina
17. Kod pocztowy	18. Poczta	19. Miejscowość
20. Ulica	21. Nr domu	22. Nr Lokalu
23. Telefon	24. Fax	25. E-mail

V. INFORMACJE O SIEDZIBIE STADA

26. Numer nadany przez IW	27. Data zarejestrowania siedziby stada
28. Obecny status epizootyczny siedziby stada	29. Opis lokalizacji siedziby stada

VI. POWIADOMIENIE O KONTROLI

30. Powiadomiono rolnika o kontroli	31. Data powiadomienia
A. ☐ Tak	B. ☐ Nie

VII. PRZEPROWADZENIE KONTROLI

32. Czy kontrola została przeprowadzona?	A. Tak ☐	33. Data rozpoczęcia kontroli	34. Data zakończenia kontroli
	B. Nie ☐	35. Podać przyczyny nieprzeprowadzenia kontroli	36. Data podjęcia próby kontroli
	37. Czy rolnik uniemożliwił przeprowadzenie kontroli? (Pole wypełniane jedynie w przypadku zaznaczenia opcji 32 B).		A. ☐ Tak

IX. INFORMACJE O KONTROLI – BYDŁO

	A. Tak	B. Nie	C. ND	D. Dodatkowe informacje
44. Czy kontrola gatunku została przeprowadzona?				
45. Czy stwierdzono naruszenia w odniesieniu do bydła?				

46. Czy stwierdzono, że rolnik nie usunął uchybień wskazanych w Decyzji Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR? (wypełniane wyłącznie w przypadku kontroli Agencji)				
--	--	--	--	--

X. LISTA KONTROLNA A – BYDŁO

A. Naruszenie	B. Tak	C. Nie	D. ND	Ocena wagi ¹			H. Celowość
				E. Zasięg	F. Dotkliwość	G. Trwałość	
<p><i>Art. 7 ust.1i 4 rozporządzenia nr 1760/2000</i></p> <p><i>§ 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz.</i></p> <p><i>Art. 25 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.</i></p>							
[BW 1.1] Stwierdzono, że rolnik nie prowadzi księgi rejestracji bydła lub księga rejestracji bydła nie jest prowadzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz.							
Dodatkowe informacje							
[BW 1.2] Stwierdzono, że księga rejestracji bydła nie jest udostępniana przez rolnika na żądanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych.							
Dodatkowe informacje							
[BW 1.3] Stwierdzono, że rolnik nie przechowuje danych zawartych w księdze rejestracji bydła przez okres 3 lat od dnia utraty zwierzęcia.							
Dodatkowe informacje							
<p><i>Art. 7 ust. 1 tiret pierwsze rozporządzenia nr 1760/2000</i></p> <p><i>§ 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz.</i></p>							
[BW 2.1] Stwierdzono, że wpisy w księdze nie zostały dokonane w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące obowiązek wpisu.							
Dodatkowe informacje							

¹ Pola „Zasięg”, „Dotkliwość” i „Trwałość” dotyczą kontroli wymogów wzajemnej zgodności w obszarze IRZ. W celu wygenerowania załącznika IRZ-2 powyższe pola muszą zostać wypełnione.

<p><i>Art. 4 rozporządzenia 1760/2009 oraz Art. 17 ust. 2 pkt 2 i art. 20 ust. 1 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. § 1 ust. 3, § 3 ust. 1, § 5, § 6 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich.</i></p>						
[BW 3.1] Stwierdzono, że zwierzę nie jest oznakowane w terminie 7 dni od dnia urodzenia lub dnia kontroli granicznej – brak dwóch kolczyków.						
Dodatkowe informacje						
[BW 3.2] Stwierdzono, że zwierzę nie jest oznakowane w terminie 7 dni od dnia urodzenia lub dnia kontroli granicznej – brak dwóch kolczyków i są widoczne ślady na małżowinach usznych po kolczykach, a rolnik nie złożył wniosku o duplikaty kolczyków.						
Dodatkowe informacje						
[BW 3.3] Stwierdzono zwierzę, u którego brak jest jednego kolczyka i brak śladu po tym kolczyku na małżowinie usznej.						
Dodatkowe informacje						
[BW 3.4] Stwierdzono zwierzę, u którego brak jest jednego kolczyka i jest ślad po kolczyku na małżowinie usznej, a rolnik do dnia kontroli nie złożył wniosku o duplikat kolczyka.						
Dodatkowe informacje						
[BW 3.5] Stwierdzono, że zwierzę pochodzące z innego państwa członkowskiego nie posiada swojego oryginalnego oznakowania.						
Dodatkowe informacje						
<p><i>Art. 7 ust. 3 rozporządzenia nr 1760/2000</i> <i>Art. 32a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.</i></p>						
[BW 4.1] Stwierdzono, że posiadacze bydła nie zgłaszają faktu urodzenia, śmierci oraz przewozu bydła do i z siedziby stada wraz z datami tych zdarzeń kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminie do 7 dni od dnia nastąpienia tego zdarzenia.						
Dodatkowe informacje						
<p><i>Art. 7 ust. 3 rozporządzenia nr 1760/2000 § 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru paszportu bydła oraz Art. 19 ust. 2 i 4 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.</i></p>						
[BW 5.1] Stwierdzono, że w siedzibie stada nie wszystkie sztuki bydła posiadają paszporty zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru paszportu bydła lub paszport nie zawiera wymaganych danych,						

które powinny być zamieszczane natychmiast po przywiezieniu zwierzęcia do siedziby stada i bezpośrednio przed jego wywiezieniem.							
Dodatkowe informacje							
Art. 7 ust. 1 tiret drugie rozporządzenia nr 1760/2000 Art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt							
[BW 6.1] Stwierdzono, że rolnik będący posiadaczem bydła nie przedstawia na żądanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej informacji dotyczących pochodzenia, identyfikacji lub przeznaczenia bydła.							
Dodatkowe informacje							

XI. LISTA KONTROLNA B – BYDŁO

Art. 4 rozporządzenia nr 1760/2000 Art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. § 1 ust. 3, § 3 ust. 1 i 2, § 6 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich.	
47. Liczba stwierdzonych zwierząt z gatunku bydło	
48. Liczba stwierdzonych nieoznakowanych zwierząt z gatunku bydło – brak dwóch kolczyków	

XII. DROBNA NIEZGODNOŚĆ – BYDŁO

W przypadku oceny kryteriów zasięg, dotkliwość i trwałość na 1-1-1, przy poniższych naruszeniach należy wpisać datę usunięcia drobnej niezgodności oraz działania naprawcze.	A. Data usunięcia drobnej niezgodności	B. Działania naprawcze
[BW 2.1] Stwierdzono, że wpisy w księdze nie zostały dokonane w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące obowiązek wpisu.		
[BW 3.4] Stwierdzono zwierzę, u którego brak jest jednego kolczyka i śladu po kolczyku na małżowinie usznej, a rolnik do dnia kontroli nie złożył wniosku o duplikat kolczyka.		

XIII. ZWIERZĘTA W SIEDZIBIE STADA – BYDŁO¹

49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
LP	Numer identyfikacyjny	Numer ostatniego duplikatu koczka	Data urodzenia	Płeć	Rasa	Data przybycia do stada	nie stwierdzono nieprawidłowości.	Nie dotyczy	[BW 3.3] Brak koczka i brak śladu po tym koczku.	[BW 3.4] Brak koczka i jest ślad po koczku.	[BW 3.5] Zwierzę z innego państwa nie posiada	[BW 5.1] Brak paszportu lub informacji niezbędnych na	Płeć zwierzęcia nie odpowiada danym w systemie IRZ.	Rasa zwierzęcia nie odpowiada danym systemie IRZ.	Wiek zwierzęcia nie odpowiada danym w systemie	Zwierzęcia nie stwierdzono w siedzibie stada.	Zwierzę nie zostało zarejestrowane w bazie	Stwierdzono inne nieprawidłowości
1	PL00501125345		20-02-2002	XX	HO	20-01-2005												
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		

¹ Każde zwierzę należy ocenić wpisując „X” w odpowiednie pole.

* Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności, oraz procentowej wielkości zmniejszenia płatności bezpośredniej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów lub wsparcia specjalnego (Dz. U.

IRZ-2

I. KONTROLA PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW WZAJEMNEJ ZGODNOŚCI - IDENTYFIKACJA I REJESTRACJA ZWIERZĄT

05.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Nie zgodność*	Nie dotyczy (ND)	Nie stwierdzono (P)	Stwierdzono (N)	Ocena wagi wykrytych naruszeń			Celowość	Drobna niezgodność	Ostateczna data usunięcia drobnej niezgodności	Działania naprawcze
				Zasięg	Dotkliwość	Trwałość				
A. Niezgodności dotyczące siedzib stad utrzymujących zwierzęta z gatunku świnie										
W 1										
SW 1										
SW 2										
SW 3										
SW 4										
B. Niezgodności dotyczące siedzib stad utrzymujących zwierzęta z gatunku bydło										
W 2										
BW 1										
BW 2										
BW 3										
BW 4										
BW 5										
BW 6										
C. Niezgodności dotyczące siedzib stad utrzymujących zwierzęta z gatunku owce lub kozy										
W 3										
OKW 1										
OKW 2										
OKW 3										
OKW 4										
OKW 5										
OKW 6										

Nr 67, poz. 434 z późn. zm.).

**II. PRZEKAZANIE ZAŁĄCZNIKA IRZ-2 ROLNIKOWI LUB
REPREZENTANTOWI/PEŁNOMOCNIKOWI ROLNIKA**

16. Potwierdzenie przyjęcia załącznika IRZ-2		A. Tak ☐	B. Nie ☐
17. Imię	18. Nazwisko	19. Dokument tożsamości	20. Seria i numer dokumentu tożsamości
21. Data		22. Podpis osoby odbierającej załącznik IRZ-2	
23. Uzasadnienie nieprzekazania załącznika IRZ-2			
24. Załącznik IRZ-2 przesłano drogą pocztową		A. ☐ Tak	B. ☐ Nie

III. DANE OSOBY SPORZĄDZAJĄCEJ ZAŁĄCZNIK IRZ-2

25. Imię osoby sporządzającej załącznik IRZ-2	26. Nazwisko osoby sporządzającej załącznik IRZ-2	27. Data sporządzenia załącznik IRZ-2	28. Podpis osoby sporządzającej załącznik IRZ-2

Kontrola przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności w obszarze Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt przeprowadzana jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności, oraz procentowej wielkości zmniejszenia płatności bezpośredniej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów lub wsparcia specjalnego (Dz. U. Nr 67, poz. 434 z późn. zm.).

Opis znaczenia symboli dotyczących naruszeń wymogów wzajemnej zgodności w obszarze IRZ	
Niezgodność	Opis niezgodności
W 1	Brak numeru siedziby stada. (dotyczy zwierząt z gatunku świnie) Nie dotyczy posiadacza zwierzęcia utrzymującego nie więcej niż jedną świnie, z przeznaczeniem na własne potrzeby.
SW 1	Rolnik nie prowadzi aktualnej księgi rejestracji świń dokonując wpisów do tej księgi w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące obowiązek wpisu. Księga rejestracji świń w formie papierowej nie jest prowadzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz (Dz. U. Nr 151, poz. 1268, z późn. zm.).
SW 2	Dane zawarte w księdze rejestracji świń przechowywane są krócej niż przez okres 3 lat od dnia utraty posiadania zwierzęcia.
SW 3	Rolnik nie udostępniania osobie upoważnionej do dokonywania czynności kontrolnych: pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz nie okazuje i nie udostępnia danych informatycznych.
SW 4	W siedzibie stada nie wszystkie świnie zostały oznakowane bezzwłocznie, a w każdym przypadku przed opuszczeniem przez świnie siedziby stada, za pomocą kolczyka założonego na lewą małżowinę uszną lub tatuażu umieszczonego w sposób czytelny i trwałe w obu małżowinach usznych świni albo na jej grzbiecie, zawierających numer identyfikacyjny zwierzęcia gospodarskiego.
W 2	Brak numeru siedziby stada. (dotyczy zwierząt z gatunku bydło)
BW 1	Rolnik nie prowadzi księgi rejestracji bydła w formie papierowej lub elektronicznej lub nie przechowuje danych zawartych w księdze rejestracji bydła, przez okres 3 lat od dnia utraty posiadania zwierzęcia. Księga rejestracji bydła w formie papierowej nie jest prowadzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz. Księga rejestracji bydła nie jest udostępniana przez rolnika na żądanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych.
BW 2	Rolnik nie prowadzi aktualnej księgi rejestracji bydła dokonując wpisów do księgi rejestracji w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące obowiązek wpisu.
BW 3	W siedzibie stada nie wszystkie sztuki bydła zostały oznakowane poprzez umieszczenie na obu uszach kolczyków w terminie 7 dni od dnia urodzenia zwierzęcia lub dnia kontroli granicznej, w przypadku zwierzęcia przywożonego z państwa trzeciego (z wyłączeniem przypadku, gdy miejscem przeznaczenia zwierzęcia jest rzeźnia, a uboju dokona się w terminie 20 dni od dnia przeprowadzenia takiej kontroli) nie później niż do dnia opuszczenia siedziby stada, w której się urodziły, albo zwierzę pochodzące z innego

	państwa członkowskiego nie posiada swoich oryginalnych kolczyków.
BW 4	Posiadacze bydła nie zgłaszają faktu urodzenia, śmierci oraz przewozu bydła do i z siedziby stada wraz z datami tych zdarzeń kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminie do 7 dni od dnia nastąpienia tego zdarzenia.
BW 5	W siedzibie stada nie wszystkie sztuki bydła posiadają paszporty zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru paszportu bydła (Dz. U. Nr 112, poz. 772). Paszport nie zawiera wymaganych danych, które powinny być zamieszczane natychmiast po przywiezieniu zwierzęcia do siedziby stada i bezpośrednio przed jego wywiezieniem.
BW 6	Rolnik będący posiadaczem bydła nie przedstawia na żądanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej, informacji dotyczących pochodzenia, identyfikacji lub przeznaczenia bydła.
W 3	Brak numeru siedziby stada. (dotyczy zwierząt z gatunku owce i kozy)
OKW 1	Rolnik nie prowadzi księgi rejestracji owiec lub księgi rejestracji kóz w formie papierowej lub w formie elektronicznej lub nie przechowuje danych zawartych w księdze rejestracji owiec lub księdze rejestracji kóz przez okres 3 lat od dnia utraty posiadania zwierzęcia. Księga rejestracji owiec lub księga rejestracji kóz w formie papierowej nie jest prowadzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz. Księga rejestracji owiec lub księga rejestracji kóz nie jest udostępniana przez rolnika na żądanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych.
OKW 2	Rolnik nie prowadzi aktualnej księgi rejestracji stada owiec lub księgi rejestracji kóz, dokonując wpisów do tej księgi w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące obowiązek wpisu.
OKW 3	W siedzibie stada nie wszystkie sztuki owiec lub kóz są właściwie oznakowane za pomocą kolczyków, w terminie 180 dni od urodzenia lub 14 dni od dnia przeprowadzenia kontroli granicznej, w przypadku owiec lub kóz przywożonych z państwa trzeciego (z wyłączeniem przypadku, gdy miejscem przeznaczenia zwierzęcia jest rzeźnia, a uboju dokona się w terminie 5 dni roboczych od dnia kontroli granicznej), jednak nie później niż do dnia opuszczenia siedziby stada, w której się urodziły. Zwierzę pochodzące z innego państwa członkowskiego nie posiada swojego oryginalnego oznakowania.
OKW 4	Rolnik nie dostarcza, na żądanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub organów Inspekcji Weterynaryjnej, wszystkich informacji na temat pochodzenia, identyfikacji i ewentualnego miejsca przeznaczenia owiec lub kóz, które hodowca posiadał, przechowywał, transportował, sprzedawał lub poddawał ubojowi w okresie trzech ostatnich lat.
OKW 5	W przypadku przewozu owiec i kóz w obrębie terytorium państwa zwierzętom tym nie towarzyszą dokumenty przewozowe zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie wzoru dokumentu przewozowego dla owiec i kóz (Dz. U. Nr 142, poz. 1195). Dokumenty przewozowe są przechowywane przez okres krótszy niż 3 lata od dnia przewozu zwierząt do miejsca przeznaczenia. Kopie dokumentów przewozowych dla owiec lub kóz nie są dostarczane

	przez rolnika na żądanie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub organów Inspekcji Weterynaryjnej.
OKW 6	Spisu owiec lub kóz nie dokonano w stadzie co najmniej raz na 12 miesięcy, nie później niż w dniu jesiennego przeglądu stada.

Ocenie podlegać będzie:

- Przebieg wykonania kontroli bydła – 10% wszystkich punktów;
- Wypełniony Druk kontroli IRZ-1 – rezultat 1 – 45% wszystkich punktów;
- Wypełniony Druk kontroli IRZ-2 – rezultat 2 – 45% wszystkich punktów.

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- prawidłowość czynności kontroli bydła;
- zgodność zapisów w druku kontroli IRZ-1 ze stanem faktycznym i przepisami prawa;
- zgodność zapisów w druku kontroli IRZ-2 ze stanem faktycznym i zastosowanymi przepisami prawa;
- zachowanie zasad organizacji pracy i bhp.

Umiejętności sprawdzane testem praktycznym:

1. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt, na przykład:

- wykonuje czynności pomocnicze w czasie kontroli warunków dobrostanu różnych gatunków zwierząt w gospodarstwie, prowadzonej przez Inspekcję Weterynaryjną oraz porównuje je z wymaganiami zawartymi w przepisach prawa;
- wykonuje czynności pomocnicze w czasie kontroli warunków gromadzenia, przechowywania i zagospodarowania odchodów zwierzęcych w gospodarstwie oraz porównuje je z wymaganiami zawartymi w przepisach prawa.

3) stosuje przepisy prawa dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt, na przykład:

- wskazuje przepisy prawa dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt;
- wykonuje czynności pomocnicze w czasie kontroli stosowania przepisów prawa dotyczącego identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt.

5) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt, na przykład:

- identyfikuje różne metody znakowania zwierząt gospodarskich i towarzyszących,
- rozpoznaje kolczyki przeznaczone dla poszczególnych gatunków zwierząt oraz odczytuje z nich dane identyfikacyjne,

- kontroluje zwierzęta w siedzibie stada odnośnie spełnienia wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- odczytuje, inne niż kolczyki, znaki identyfikacyjne zwierząt gospodarskich i towarzyszących,
- wykorzystuje System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt do ustalania miejsc pobytu i przemieszczania zwierząt,
- kontroluje wpisy w księgach rejestracji oraz paszporty poszczególnych gatunków zwierząt w gospodarstwie.

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji R.11. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej mogą dotyczyć:

- wykonywania czynności pomocniczych dotyczących wymagań dobrostanu zwierząt gospodarskich;
- wykonywania czynności pomocniczych w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- wykonywania czynności pomocniczych prowadzonych w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;
- wykonywania czynności pomocniczych dotyczących weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa;
- wykonywania zabiegów sanitarnych.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. Wykaz wybranych aktów prawnych

ZAŁĄCZNIK 2. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik weterynarii

ZAŁĄCZNIK 3. Procedury przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

ZAŁĄCZNIK 4. Wzór deklaracji przystąpienia do egzaminu dla ucznia/słuchacza/absolwenta

ZAŁĄCZNIK 5. Wzór wniosku o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego

ZAŁĄCZNIK 6. Wykaz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

ZAŁĄCZNIK 1. Wykaz wybranych aktów prawnych

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r, Nr 205, poz. 1206)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 7)
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012 r., poz. 184)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 188)
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 262)

ZAŁĄCZNIK 2. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie

Opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.

technik weterynarii 324002

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów szkół kształcących w zawodach, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy. W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w ramach poszczególnych zawodów wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego przewiduje możliwość kształcenia w tym zawodzie również w szkole policealnej.

1. CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik weterynarii powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących oraz wykonywania zabiegów inseminacji wybranych gatunków zwierząt;
- 2) wykonywania czynności pomocniczych dotyczących diagnozowania, profilaktyki i leczenia chorób zwierząt;
- 3) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt;
- 4) wykonywania czynności pomocniczych z zakresu zapewniania bezpieczeństwa żywnościowego oraz czynności pomocniczych w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 5) wykonywania czynności pomocniczych w trakcie prowadzenia badań przedubojowych zwierząt oraz w poubojowym badaniu mięsa;
- 6) prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami).

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się:

- 1) efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów;

(BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;

- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

(PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Uczeń:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

(JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo

Uczeń:

- 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- 2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- 3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- 4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- 5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

(KPS). Kompetencje personalne i społeczne

Uczeń:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

(OMZ). Organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika)

Uczeń:

- 1) planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;

- 2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;
- 3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;
- 4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;
- 5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;
- 6) komunikuje się ze współpracownikami.

2) efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(R.c) i PKZ(R.h);

PKZ(R.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: ogrodnik, technik ogrodnik, pszczelarz, technik pszczelarz, rolnik, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, operator maszyn leśnych, technik leśnik, rybak śródlądowy, technik rybactwa śródlądowego, technik weterynarii

Uczeń:

- 1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe ciągników rolniczych;
- 2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego;
- 3) przestrzega zasad kierowania ciągnikiem rolniczym;
- 4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T.

PKZ(R.h) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie technik weterynarii

Uczeń:

- 1) posługuje się terminologią z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt;
- 2) rozpoznaje rasy i typy użytkowe zwierząt;
- 3) określa wpływ składników pokarmowych na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych;
- 4) określa warunki utrzymania i dobrostanu zwierząt;
- 5) ocenia jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 6) oblicza stężenia procentowe i promilowe roztworów;
- 7) posługuje się sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
- 8) wykonuje badania laboratoryjne;
- 9) korzysta z usług instytucji i organizacji działających na rzecz wsi i rolnictwa;
- 10) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

3) efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik weterynarii opisane w części II:

R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt

1. Prowadzenie chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących

Uczeń:

- 1) rozpoznaje gatunki, rasy i typy użytkowe zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 2) rozpoznaje budowę układów w organizmach poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 3) określa położenie narządów w organizmie zwierzęcym;
- 4) porównuje budowę układów i narządów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 5) ocenia pokrój i kondycję zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 6) identyfikuje zachowanie zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 7) rozpoznaje pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących i ocenia ich jakość;
- 8) określa wpływ składników pokarmowych na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych;
- 9) produkuje, konserwuje, przechowuje i przygotowuje pasze do skarmiania;
- 10) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 11) układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 12) sporządza planowany i sprawozdawczy obrót zwierząt gospodarskich;
- 13) sporządza preliminarz i bilans pasz;

- 14) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
- 15) planuje i prowadzi rozród zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 16) prowadzi produkcję zwierzęcą z zastosowaniem metod ekologicznych;
- 17) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 18) ocenia dobrostan zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 19) dobiera technologie produkcji i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;
- 20) określa wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;
- 21) przygotowuje do sprzedaży zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące oraz prowadzi ich sprzedaż bezpośrednią;
- 22) udziela zwierzętom pomocy przedlekarskiej.

2. Wykonywanie zabiegów inseminacji u zwierząt

Uczeń:

- 1) posługuje się terminologią z zakresu andrologii, ginekologii i położnictwa zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 2) prowadzi dokumentację hodowlaną i inseminacyjną zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 3) dobiera zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań;
- 4) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;
- 6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi unasienniania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
- 7) przestrzega zasad i metody pracy hodowlanej;
- 8) przestrzega zasad obrotu nasieniem zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących i wykorzystania go;
- 9) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych

1. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt

Uczeń:

- 1) dobiera narzędzia do poskramiania zwierząt;
- 2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych;
- 3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt;
- 4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną;
- 5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt;
- 6) wykonuje badania fizykalne zwierząt;
- 7) analizuje wyniki badań fizykalnych zwierząt;
- 8) wykonuje badania w zakresie diagnostyki obrazowej;
- 9) wykonuje czynności związane z pobieraniem materiału do badań laboratoryjnych;
- 10) dobiera metody utrwalania i przechowywania próbek do badań laboratoryjnych;
- 11) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;
- 12) wykonuje czynności pomocnicze w trakcie sekcyjnego badania zwłok zwierzęcych;
- 13) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt.

2. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt

Uczeń:

- 1) ocenia stan zdrowia zwierzęcia w momencie zagrożenia jego życia;
- 2) rozpoznaje czynniki wywołujące choroby u zwierząt;
- 3) określa wpływ różnych czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;
- 4) określa drogi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;
- 5) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom;
- 6) rozpoznaje objawy chorób zwierząt;
- 7) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami;
- 8) stosuje racjonalny sposób żywienia różnych gatunków zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia;

- 9) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;
- 10) rozróżnia drogi podawania leków zwierzętom;
- 11) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;
- 12) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;
- 13) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- 14) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;
- 15) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;
- 16) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt;
- 17) dobiera i wykonuje zabiegi rehabilitacyjne u zwierząt.

3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt

Uczeń:

- 1) ocenia stan utrzymania zwierzęcia;
- 2) określa potrzebę wykonania zabiegów pielęgnacyjnych;
- 3) dobiera metody poskramiaania i przygotowywania zwierząt do zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych;
- 4) przygotowuje zwierzęta do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych;
- 5) dobiera metody i techniki pielęgnacji w zależności od gatunku zwierzęcia i jego stanu;
- 6) dobiera materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt;
- 7) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt.

R.11. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej

1. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Uczeń:

- 1) stosuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt;
- 4) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia;
- 5) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;
- 6) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;
- 7) wykonuje czynności pomocnicze związane z prowadzeniem nadzoru weterynaryjnego dotyczącego bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;
- 8) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

2. Wykonywanie czynności pomocniczych podczas badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa

Uczeń:

- 1) stosuje przepisy prawa oraz instrukcje dotyczące wykonywania czynności podczas badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa;
- 2) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju;
- 3) wykonuje czynności pomocnicze dotyczące weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt;
- 4) wykonuje czynności pomocnicze dotyczące weterynaryjnego badania poubojowego mięsa;
- 5) przestrzega zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;
- 6) przestrzega procedur postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia chorób zwierząt;
- 7) wykonuje zabiegi sanitarne.

3. WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie technik weterynarii powinna posiadać następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- 1) pracownię anatomiczno-zootechniczną, wyposażoną w: stanowiska komputerowe (jedno stanowisko dla jednego ucznia) z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem i z projektorem multimedialnym oraz oprogramowaniem do układania dawek pokarmowych dla zwierząt; stanowiska do inseminacji zwierząt (jedno stanowisko dla sześciu uczniów), wyposażone w sprzęt do wykrywania rui, inseminacji zwierząt i przechowywania nasienia; szkielety zwierząt, modele anatomiczne narządów zwierząt, mikroskopy, preparaty mikroskopowe i makroskopowe tkanek i narządów, atlasy anatomiczne zwierząt, próbki pasz, tabele norm żywienia, przyrządy do pomiaru czynników mikroklimatycznych w pomieszczeniach inwentarskich, sprzęt do oceny pokroju zwierząt, pielęgnacji zwierząt, udzielania pomocy przedlekarskiej;
- 2) pracownię zabiegową, wyposażoną w: środki ochrony indywidualnej, sprzęt do poskramiania zwierząt, stół zabiegowy dla zwierząt małych i dużych, sprzęt diagnostyczny, sprzęt i narzędzia do pobierania materiału biologicznego, narzędzia chirurgiczne, materiały opatrunkowe i weterynaryjne produkty lecznicze, aparat ultrasonograficzny i lampę bakteriobójczą, narzędzia do pielęgnacji zwierząt (zajęcia w pracowni zabiegowej może odbywać jednocześnie nie więcej niż sześciu uczniów);
- 3) laboratorium diagnostyczne, wyposażone w: aparaty i sprzęt do badania hematologicznego oraz do badania fizyko-chemicznego krwi i moczu, wirówkę, lodówkę, mikroskop, odczynniki laboratoryjne, autoklaw, cieplarkę, suszarkę, wagę laboratoryjną, wagę analityczną, palniki, sprzęt do badania mięsa, trychinoskop projekcyjny, mikroskopy, dokumentację laboratoryjną (zajęcia w laboratorium diagnostycznym może odbywać jednocześnie nie więcej niż sześciu uczniów);
- 4) prosektorium, wyposażone w: środki ochrony indywidualnej, stół sekcyjny i narzędzia sekcyjne, miejsce i urządzenia do przechowywania zwłok zwierzęcych, lodówkę i zamrażarkę, sprzęt do odkazania, produkty biobójcze (zajęcia w prosektorium może odbywać jednocześnie nie więcej niż sześciu uczniów).

Ponadto szkoła powinna posiadać ciągnik rolniczy z przyczepą do nauki jazdy.

Kształcenie praktyczne może odbywać się w: pracowniach szkolnych i szkolnych laboratoriach diagnostycznych oraz podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie. Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 4 tygodni (160 godzin).

Szkoła przygotowuje ucznia do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepą (przyczepami) lub pojazdem wolnobieżnym z przyczepą (przyczepami). Egzamin państwowy, wymagany do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii, jest przeprowadzany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.

o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151).

Szkoła przygotowuje ucznia do uzyskania uprawnień do wykonywania usług inseminacyjnych zwierząt, których nabycie potwierdzone jest egzaminem przeprowadzonym przez podmiot, który uzyskał zgodę ministra właściwego do spraw rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.).

4. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego¹⁾

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	270 godz.
R.9. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt	300 godz.
R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych	580 godz.
R.11. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej	200 godz.

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, przewidzianego dla kształcenia zawodowego, zachowując, z wyjątkiem szkoły policealnej dla dorosłych, minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach

obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie.

ZAŁĄCZNIK 3. Procedury przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

Aktualne procedury dotyczące przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie są dostępne na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej pod adresem <http://www.cke.edu.pl>.

ZAŁĄCZNIK 4. Wzór deklaracji przystąpienia do egzaminu dla ucznia/słuchacza/absolwenta

DEKLARACJA PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU

----- miejscowość, data

Dane osobowe ucznia /słuchacza /absolwenta (wypełnić drukowanymi literami):

Nazwisko:

Imię (imiona):

Data i miejsce urodzenia:

Numer PESEL:

w przypadku braku numeru PESEL - seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Adres zamieszkania (wypełnić drukowanymi literami):

miejscowość:

ulica i numer domu:

kod pocztowy i poczta: -

nr telefonu z kierunkowym: mail:

Deklaruję przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

----- nazwa zawodu

symbol cyfrowy

----- nazwa kwalifikacji

oznaczenie kwalifikacji zgodne z podstawą programową

po raz pierwszy*

po raz kolejny* do części pisemnej* i praktycznej*

Jestem:

- uczniem/słuchaczem zsz*/ technikum*/ szkoły policealnej*/ kwalifikacyjnego kursu zawodowego*

- absolwentem* zsz*/ technikum*/ szkoły policealnej*/ kwalifikacyjnego kursu zawodowego*

(miesiąc i rok ukończenia szkoły/kwalifikacyjnego kursu zawodowego: .....)

----- nazwa szkoły/organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego, adres

Do deklaracji dołączam: Świadectwo ukończenia szkoły*

Zaświadczenie ukończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego*

Oryginał / duplikat świadectwa uzyskanego za granicą*

Zaświadczenie wydane na podstawie przepisów w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą*

Proszę o dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu* do moich indywidualnych potrzeb na podstawie załączonych dokumentów:

Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania*

Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza*

Zaświadczenie potwierdzające występowanie dysfunkcji wydane przez lekarza*

Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej/poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się*

Opinia rady pedagogicznej*

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych do celów związanych z egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie.

*właściwe zaznaczyć

-----
czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 5. Wzór wniosku o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego

WNIOSEK O DOPUSZCZENIE DO EGZAMINU EKSTERNISTYCZNEGO ZAWODOWEGO

..... miejscowość, data

--	--	--	--	--	--	--	--

Dane osobowe (wypełnić drukowanymi literami):

Nazwisko:

Imię (imiona):

Data i miejsce urodzenia:

d d m m ł ł ł ł

Numer PESEL:

w przypadku braku numeru PESEL - seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Adres zamieszkania (wypełnić drukowanymi literami):

miejscowość:

ulica i numer domu:

kod pocztowy i poczta:

 -

nr telefonu (z kierunkowym):

 mail:

Proszę o dopuszczenie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

symbol cyfrowy zawodu

.....
nazwa zawodu

.

 .
oznaczenie kwalifikacji
zgodne z podstawą
programową

.....
nazwa kwalifikacji

po raz pierwszy*

po raz kolejny* do części pisemnej* i praktycznej*

Proszę o dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu* do moich indywidualnych potrzeb na podstawie załączonej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej/załączonego zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia.

Do wniosku dołączam:

1. świadectwo ukończenia gimnazjum*/ ośmioletniej szkoły podstawowej*/ innej szkoły*
2. dokumenty potwierdzające co najmniej dwa lata kształcenia lub pracy w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację w zakresie której zamierzam zdawać egzamin:
  - 1) .....
  - 2) .....
  - 3) .....
  - 4) .....
  - 5) .....
  - 6) .....
3. opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej*/ zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia*
4. wniosek o zwolnienie z całości lub części opłaty i dokumenty potwierdzające wysokość dochodów.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych do celów związanych z egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie.

*właściwe zaznaczyć

.....
czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 6. Wykaz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

<http://www.oke.gda.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

<http://www.oke.jaworzno.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

<http://www.oke.krakow.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

<http://www.oke.lomza.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

<http://www.komisja.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

<http://www.oke.poznan.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

<http://www.oke.waw.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

<http://www.oke.wroc.pl/>

SŁOWNIK POJĘĆ

Szkoła – należy przez to rozumieć trzy typy szkół ponadgimnazjalnych:

- zasadniczą szkołę zawodową,
- czteroletnie technikum,
- szkołę policealną.

Placówka – należy przez to rozumieć placówkę kształcenia ustawicznego lub placówkę kształcenia praktycznego.

Dyrektor szkoły/placówki – należy przez to rozumieć dyrektora szkoły/placówki, w której jest realizowane kształcenie zawodowe.

Pracodawca – należy przez to rozumieć pracodawcę, u którego jest realizowane kształcenie zawodowe.

Ośrodek egzaminacyjny – należy przez to rozumieć szkołę, placówkę lub pracodawcę, upoważnione przez dyrektora komisji okręgowej do zorganizowania części praktycznej egzaminu.

Egzamin zawodowy – należy przez to rozumieć egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach – obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodów lub kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, uwzględniane w programach nauczania i umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych oraz warunki realizacji kształcenia w zawodach, w tym zalecane wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego.

Formy pozaszkolne – należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w placówkach i ośrodkach kształcenia ustawicznego i praktycznego, a także kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwi przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji.

Część pisemna egzaminu przeprowadzana w formie elektronicznej – należy przez to rozumieć część pisemną egzaminu zawodowego przeprowadzaną z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu.

Operator lub **operatorzy egzaminu** – należy przez to rozumieć wskazaną przez dyrektora szkoły/placówki/pracodawcę osobę lub osoby odpowiedzialne za przygotowanie techniczne szkoły/placówki/pracodawcy do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu z wykorzystaniem elektronicznego systemu oraz za poprawność funkcjonowania w czasie egzaminu systemu elektronicznego i indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganých elektronicznie.

Asystent techniczny – należy przez to rozumieć osobę lub osoby przygotowujące stanowiska egzaminacyjne wskazane przez kierownika ośrodka egzaminacyjnego, odpowiedzialne za przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych i zapewniających prawidłowe funkcjonowanie stanowisk komputerowych, specjalistycznego sprzętu oraz maszyn i urządzeń wykorzystywanych do wykonania zadań egzaminacyjnych w czasie przeprowadzania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Nauczyciel wspomagający – należy przez to rozumieć specjalistę z zakresu danej niepełnosprawności, o którym mowa w komunikacie dyrektora CKE w sprawie szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego.

Osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą – należy przez to rozumieć osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych.

Zdający ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – należy przez to rozumieć:

- uczniów,
- słuchaczy,
- absolwentów

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza stwierdzające chorobę lub niesprawność czasową, lub opinię rady pedagogicznej wskazującą konieczność dostosowania warunków egzaminu ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej, lub sytuację kryzysową lub traumatyczną – osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, posiadające zaświadczenie lekarskie potwierdzające występowanie danej dysfunkcji, przystępujące do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie na podstawie świadectwa szkolnego uzyskanego za granicą lub ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub decyzji dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o dopuszczeniu do egzaminu zawodowego eksternistycznego.